

5. Interpelácia poslanca Národnej rady Slovenskej republiky M. Svrčka na ministra vnútra Slovenskej republiky R. Mikulca podaná 30. marca 2021 vo veci žiadostí o azyl v SR



Miloš Svrček
Poslanec NR SR,
Podpredseda poslaneckého klubu SME RODINA

KANCELÁRIA PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 30-03-2021 PRIO-7/2021		
Číslo spisu: 7/2021	Listy: 2/-	Prílohy: 6/-
RZ	ZH	LU

Bratislava, 30. 03. 2021

Vážený pán minister,

V súlade s čl. 80 Ústavy Slovenskej republiky a § 129 zákona č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov si Vám dovoľujem podať nasledovnú interpeláciu:

Je zrejmé, že Slovensko nepatrí k tradičným cieľovým krajinám migrantov, keďže sme kultúrne homogénnou krajinou, ktorej sa nedotkol dramatický nárast migrácie v priebehu 20. storočia. Až donedávna bola Slovenská republika takmer výlučne krajinou pôvodu migrantov, teda krajinou, z ktorej občania z rôznych dôvodov migrovali do cudziny. Cudzinci dnes v SR tvoria 2,75 percenta populácie a ich počet pomaly, ale kontinuálne rastie: v decembri 2020 ich u nás žilo o 6 937 viac ako rok predtým, čo predstavuje nárast o 4,9 %. Z dostupných zdrojov vyplýva, že popri migrácii zo sociálnych dôvodov, akými sú napríklad zlúčenie rodiny či manželstvo migranta so slovenským občanom, je dnes najvýraznejším komponentom legálnej migrácie na Slovensko práve migrácia za prácou, podnikaním a za štúdiom.

Podľa môjho názoru pán minister je správne, že Slovenská republika je za silnejšiu prevenciu migrácie, teda riešenie problémov už v krajinách pôvodu. Je nepochybné, že EÚ potrebuje účinnejšiu návratovú politiku a funkčné readmisné dohody, a práve to je problém, pretože mnohé krajiny tieto dohody nedodržiavajú. Uvedomujem si, že migrácia je zložitá otázka s mnohými aspektmi, ktoré treba posudzovať spoločne. Je určite na mieste brať do úvahy aj obavy iných členských štátov EÚ, že ak sa nebudú rešpektovať postupy na vonkajších hraniciach, ich vlastné vnútroštátne systémy azylu, integrácie alebo návratov si nedokážu poradiť s veľkým návalom migrantov.

V tejto súvislosti však chcem uviesť, že je evidentné, že migranti na Slovensku stále čelia mnohým prekážkam. Rovnako ako vo väčšine krajín strednej a východnej Európy majú migranti na Slovensku zaručené iba základné práva a bezpečnosť, nie však rovnaké príležitosti. Slovensko musí preto podľa porovnávacieho výskumu MIPEX 2020 (<https://www.mipex.eu/slovakia>) stále intenzívne investovať do politík v oblasti rovnosti príležitostí v praxi, pretože jeho politiky zostávajú pod priemerom hodnotených krajín. Verejne prístupný porovnávaci výskum poukazuje pritom na fakt, že hoci sa skóre Slovenskej republiky v prieskume politík integrácie zlepšilo od roku 2014 do roku 2019 o dva body, na 100-bodovej škále dosiahlo 39 bodov. Priemer krajín pritom dosahuje 50 bodov. Súčasné nastavenie slovenskej integračnej politiky podľa daného výskumu povzbudzuje verejnosť na to, aby migrantov nevnímala ako potenciálnych spoluobčanov, ale ako cudzincov. V medzinárodnom porovnaní sa v prvej desiatke najlepšie umiestnených krajín s nimi zaobchádza ako s rovnými, so susedmi a potenciálnymi občanmi.

Podľa uvedeného porovnávacieho výskumu MIPEX 2020 reštriktívne politiky ako na Slovensku posilňujú strach a odstup medzi sociálnymi skupinami, pričom väčšina ľudí považuje migrantov za hrozbu. Podľa uvedeného, migranti na Slovensku čelia množstvu bariér

vo viacerých oblastiach, najmä na trhu práce, vo vzdelávaní, pri ich politickej participácii, ako aj v prístupe k štátnemu občianstvu. Občania tretích krajín dostávajú na trhu práce iba malú alebo žiadnu cieľnú podporu. Takmer na chvoste hodnotených krajín sme aj v oblasti vzdelávania či politickej participácie. Prekážkam čelia migranti aj v oblasti zdravia, bránia im v úplnom a neobmedzenom prístupe k zdravotnej starostlivosti. Na základe výsledkov, MIPEX hodnotí integračnú politiku na Slovensku ako „mierne nepriaznivú“, resp. ako „rovnosť na papieri“. Cudzinci na Slovensku majú zaručené iba základné práva a istú mieru stability, nie však rovnaké príležitosti. Aj v susednej Českej republike sú podľa MIPEX politiky začleňovania migrantov vyspelejšie. Verejné politiky na Slovensku sú voči migrantom nie len reštriktívnejšie než vo väčšine krajín EÚ ale rozhodnutia úradov sú často „ovplyvnené voľnou úvahou úradníkov“.

V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti by som sa Vás preto chcel spýtať:

1. Príslušníci ktorých štátov najčastejšie žiadali o azyl v SR v roku 2020 a aké sú podľa rezortu vnútra vývojové tendencie v danej oblasti v najbližšom období?
2. Koľkým osobám v roku 2020 udelila Slovenská republika azyl a aký vývoj v danej oblasti sa predpokladá v roku 2021?
3. Akým spôsobom plánuje Slovenská republika a rezort vnútra intenzívnejšie participovať do politik v oblasti rovností príležitostí v praxi pre migrantov?
4. Aká je momentálne pozícia a stanovisko rezortu vnútra k aplikovateľnosti a realizovateľnosti nového migračného paktu EÚ?
5. Aký má rezor vnútra názor a stanovisko k výsledkom porovnávacieho výskumu MIPEX 2020, ktorý konštatoval, že reštriktívne politiky ako na Slovensku posilňujú strach a odstup medzi sociálnymi skupinami?
6. Disponuje rezort vnútra materiálom, resp. údajmi v rámci ktorých má zanalyzované vývojové trendy migrácie v Slovenskej republike na obdobie najbližších minimálne 3 rokov?
7. V Slovenskej republike aktuálne neexistuje komplexná stratégia pre riešenie problematiky riešenia migrácie, pričom by som sa chcel opýtať či rezort vnútra plánuje v tejto oblasti prijať v dohľadnej dobe materiál, ktorý by sa zaoberal danou oblasťou a ktorý by obsahoval konkrétnu víziu a stanovenie konkrétnych opatrení v danej oblasti.



Vážený pán
Roman Mikulec
Minister vnútra SR
Pribinová 2
812 72 Bratislava